

הוא ברהא. עו: בקופלת. שקפלה ואכלה על זארה שאין דרכה בכך ותולדה דקרן הוא וחיבת חזי נוק קאמר: **גנון דקיימא עמיר ברשות הניזוק.** וזהמה ברשות הרבים ומגלגלת ואמי מרשות היחיד לרשות הרבים: **מאי.** בטר אכילה אולינן ופטורה או בטר דשקלה ליה אולינן וחיבת. והוא הדין נמי אי בהמה ברשות הניזוק ועמיר ברשות הרבים וגילגלתו מרשות הרבים לרשות היחיד אי בטר אכילה אולינן חיבת ואי בטר דשקלה ליה אולינן פטורה: **משוי.** קס"ד אמתת מלאה שעורין ואכלה בפנים חיבת: **מאי לאו.** כגון שאלתו כולו והכי קאמר אכלתו בפנים כגון שגלגלה את כולו בפנים חיבת גילגלתו לחוץ פטורה אלמא בטר אכילה אולינן: **אימא אכלה על מה שחזן פטורה.** על מה שהיה מונח מתחילה בחזן פטורה ועל המונח בתחילה בפנים חיבת דבטר דשקלה ליה אולינן זין היא בפנים זין היא בחזן: **ואיבעיני אימא.** לעולם נקדמני אכלתו בפנים חיבת על כולו אכלתו בחזן פטורה על כולו ולא תפסוט דגלגול מלתא הוא דכי א"ר חייה בפמילה דאספתא משי של שחם שעליו ארוכין וראשו אחד בפנים וראשו אחד בחזן דכיון דהאי רישא כי גריר ליה אזיל איך בתריה כמאן דמנח כולו בחד דוכתא דמי הלך אולינן בטר בהמה כי קמיבעינא לן כגון שעורין דכוליה גרעין קאי בפנים או בחזן וכי אכלה האי לא אזיל האי בתריה אי לא מגלגלה ליה: **פילה.** על שם דלרין הוא קרי ליה פמילה: **אכולהו.** הא דקמני מתניתין ברה"ר פטורה אכולהו קאי ואפילו אכסות וכלים דשניי הוה ומולדה דקין: **כל הששנה.** כגון זה שהניח כסותו וכליו ברה"ר: **וצא אחר ושינה זו.** כגון זו שאלתו: **צעטה מהלכס ברבועה פטורה.** ואף על גז דברה"ר חיבת הכל פטורה לכל המשנה כגון זו שרצה ברה"ר וצא אחר כו': **מספחי.** עומדין לפוש: **בהמה לאו אורסה.** לרבוץ: **דמי עמיר.** שחם אכלה שעורין כדי שזיעתה אינו משלם לו אלא דמיים שהיה צריך ליתן צקסין וצנתן להאכילה דאמר ליה אי אפשי להאכילה שעורין אלא קסין וצנתן: **דמי שעורין צוול.** כפי שהיה צריך ליקח שעורין למאכלה אם היה רוצה להאכילה שעורין ולא יתן לו כשער שצדק דלמא איהו לא מאכיל לה שעורין אלא צוול יתן כדאמרין דפרק מי שמת (ב"ב קמ"ו): **וכל וזו חשיב צאצא דנקי דעיניו שני שליש דמיים:** **אע"פ שאינו רגיל להאכילה שעורין אלא עמיר משלם לו דמי שעורין כפי מה שאדם אחר רגיל ליתן לבהמתו קב**

(א) [לקמן כא: ג] גי הרמב"ם והראב"ד ושאר פוסקים אפסא ענון דקיימא ברשות היחיד וקא מתגלגל ואמי מהי"ד ליה"י וע"ש; א) [לקמן כד: ד] [לקמן לב: זכר:]; ב) [לקמן קכ: ב"מ מנ: ב"ב קמו: כחובות לד:]; ג) [מספ"י פ"א, א] ב"ב ג"כ שיהא תמומה על מה שהיה כ"ה בערוך; ט) [לקמן כג,].

גליון הש"ס

גב' לא הוית נבן באורחא. וזכום דף ב ע"ב:

הגהות הגר"א

[א] תוס' ד"ה או אין כו' אפי' נתח' כו'. ג"כ אצל הר"ף ושי"פ תמו דה"ג חיי ועל"ש:

מוסף רש"י

בעטה מהלכת ברבועה פטורה. ללא היה לה לרבוץ ברה"ר וכל המשנה וצא אחר ושינה זו פטור (לקמן כ"ד). בתחומא. בני מדרשות שלחן בסוף המסות יחי מי שזולתו לא עש בשבת וכן ה"ע (רמב"ם ב"ב א,א).

רבינו הגנאל

הוא ברהא, פי איל וריא שער עדים, דודא לפתא אפמא דרובא סריך סליק אבל ללפתא ותבריה לנא, חיבתיה רבא לתרויהו נוק שלם. מאי טעמ', כיון דאורחיה לוכל לפתא אורחי נמי לטרוכי ולמסק, אמ' אילמא בהמה ברשות הרבים, פטשה צוארה ואכלה מעל גבי חברתה חיבת. מאי טעמ', גבי חברתה חזרז הנזק דמי. לימא מסייעא דמי שחזרז בהמה ברשות הרבים אכלה ואכיל פטורה, דאורחיה הוא וסן ברשות הרבים פטורה. עמדה ואכלה, חיבת. ורצה רבא בקופצת ואוכלת ממקום גבוה שאינו חשוב ברשות הרבים שאינה יכולה לוכל כשהיא מהלכת וכיון שלא שימרה בעלה וקפצה ואכלה [תיבתן]. אבל אם היה נזוק, אפי' עמדה ואכלה פטורה, דהיינו אורחיה. בעי ר' יודא מתגלגל מהו, כגון דקאי ברשות היחיד וקא מתגלגל ואמי מרשות היחיד לרשות היחיד מאן, בטר עקירה אולינן ופטור או בטר הויקא וחיבת. ת"ש דתי' ג' חיייה משי מקצתו בפנים ומקצתו בחזן כו'. ודחי' לימא ומתווצקן לה הכי אימא על מה שבפנים חיבת על מה שבחוץ פטורה. איבעינימא בפמילה דאספתא, דנקראין דרוי, כלומ' אינו שעורין וכיוצא בהן אלא אספתא, ומוטלת מה שבפנים רשות הניזוק וחיבת, מה שבחוץ רשות הרבים ופטורה. ובעיא

ביצד הרגל פרק שני בבא קמא

ב.

מתגלגל מהו. פ"ה דמספא ליה אי בטר אכילה אולינן ואי בטר לקיחה וקשה דלקמן (דף כא:): **גבי כלב שנטול חררה והלך לגדיש פשיטא לן** (ו) דאי אכליה בגדיש דעלמא דפטור ועוד דלשון מתגלגל לא משמע

HebrewBooks.org © Moznanim Publishers. No commercial use allowed.

ההוא ברהא דהוא ליפתא אפומא דרנא סריך סליק אכלה לליפתא ותבריה לרנא "חיבתיה רבא אליפתא ואדנא נוק שלם מאי טעמא כיון דאורחיה למיכל ליפתא אורחיה נמי לטרוכי ולמסלק אמר אילפא (ב) בהמה ברשות הרבים ופשטה צוארה ואכלה מעל גבי חברתה חיבת מאי טעמא גבי חברתה כחצר הניזוק דמי לימא מסייע ליה היתה קופתו מופשלת לאורחיו ופשטה צוארה ואכלה נמי בקופצת וחיבת כדאמר רבא בקופצת דהבא נמי בקופצת והיכא איתמר דרבא אהא דאמר רבי אושעיא בהמה ברשות הרבים הלכה ואכלה פטורה עמדה ואכלה חיבת מאי שנא הלכה דאורחיה הוא עמדה נמי אורחיה הוא אמר רבא ב"קופצת בעי ר' יודא מתגלגל י"מיהו היכי דמי כגון דקיימא עמיר ברשות היחיד וקא מתגלגל ואמי מרשות היחיד לרה"ר מאי ת"ש דתני רבי חייה משוי מקצתו בפנים ומקצתו בחוץ אכלה בפנים חיבת ואתי לא אימא אכלה על מה שבפנים חיבת על מה שבחוץ פטורה איבעית אימא כי קאמר רבי חייה בפמילה דאספתא: **אכלה כסות וכו'.** אהייה אמר רב אכולהו מאי טעמא (ג) כל המשנה ובא אחר ושינה בו פטור ושמואל אמר לא שנו אלא פירות וירקות אבל כסות וכלים חיבת וכן אמר ריש לקיש אכולהו ואודא ריש לקיש למעמיה (ד) דאמר ריש לקיש שתי פרות ברשות הרבים אחת רבוצה ואחת מהלכת בעטה מהלכת ברבוצה פטורה רבוצה

ממהלכת חיבת ורבי יוחנן אמר לא שנו אלא פירות וירקות אבל כסות וכלים חיבת וכן אמר ריש לקיש אכולהו ואודא ריש לקיש למעמיה (ד) דאמר ריש לקיש שתי פרות ברשות הרבים אחת רבוצה ואחת מהלכת בעטה מהלכת ברבוצה פטורה, רבוצה במהלכת חיבת, קימי לן כותיה, דהא ר' יוחנן מודה ליה. ומפרש, כסות וכלים כעבד איניש דמנח ברשו' הרבי' ומיתפח, והמניח אין אומ' ששינה, שכנו זה אינו שינוי. בהמה לא אורחה למרביץ ברשות היחיד, ורבא נמי, דהוא ברהא, מחייב אפי' בעידי מהלכת ברבוצה דרביעין לומר לקמן, פ"ט ואם נהנת משלמת מה שנתנה, וכמו, רבא אמ' דמי פטור, תניא כותיה, ר' שבע' אומ' אינה משלם אלא דמי עמיר לבבו. רבא אמ' דמי שעורין בולל. תניא כותיה, ר' שבע' אומ' חותיה כיצד משלמת מה שהנתנה, אכלה קב או קביים רוצה להאכיל לבהמתו דבר הראוי לה אע"פ שאינו רגיל לפיכך אכלה חטאי או דבר רע לה חטאי ירושלמי רב אמ' אכלה שעורין משלם (וכן בתיבא) [וכן] דתניא כתיביוהו, ורבה רבו שולבא, קימי לן כותיה, אהא דמי ליה רב הסדא לרמי לא הוה גבן באורחא כו', דברין גבן באורחא ליה חצר דלא קימי לאגרא וגברא דלא עביד למיגר זה לא חסר אלא בחצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר מאי מצי אמר ליה מאי חסרתין או דלמא מצי אמר דהא

עלנה שפנים או בחזן: **ואודא ריש לקיש למעמיה.** תרויהו לריבי הך דהכא צריכא דלא נימנא כסות עבדי אינשי דמנחי גלימא וממפחי והיה ד' פרות אשמועינן דוקא צעטה רבוצה במהלכת חיבת הא חוקה פטורה כדדייק לקמן פרק המניח (דף ג'). **דאנשי לה לטויי צאיך גיסא:** **זה אין נהנה וזה אין חסר הוא.** אפילו [א] בחצר דקיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר ר' יוחנן אמר דפטור כיון שלא נהנה אע"פ שגרס הפסד לחצרו דלפילו גירשו חצרו מצינו ועל דלת בפניו אין זה אלא גרמא בעלמא: **זה נהנה וזה חסר הוא.** דכל זמן שרואין את זה עומד צנימו אין מנצקין ממנו להשכיר: **הא**

במהלכת חיבת ורבי יוחנן אמר לא שנו אלא פירות וירקות אבל כסות וכלים חיבת לימא רבי יוחנן לית ליה דריש לקיש אפילו בשתי פרות לא לעולם אית ליה כסות עבדי אינשי דמנחי גלימי ומתפחי אבל בהמה לא אורחה: **ואם נהנית משלמת [וכו']:** וכמה רבה אמר דמי עמיר רבא אמר דמי שעורים בולל תניא כוותיה דרבא אמר רבי יוחנן אין משלמת יאלא דמי עמיר בלבד תניא כוותיה דרבא אם נהנית משלמת מה שנהנית ביצד אכלה קב או קביים אין אומרים תשלם דמיהן אלא (ו) אומדין כמה אדם רוצה להאכיל לבהמתו דבר הראוי לה אע"פ שאינו רגיל לפיכך אכלה חטין או דבר הרע לה פטורה א"ל רב הסדא לרמי בר חמא (ז) לא הוית גבן באורחא (ח) בתחומא דאיבעיא לן מילי מעלייתא אמר מאי מילי מעלייתא א"ל הדר בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שבר או אין צריך היכי דמי אילימא בחצר דלא קיימא לאגרא וגברא דלא עביד למיגר זה לא חסר אלא בחצר דלא קיימא לאגרא וגברא דעביד למיגר מאי מצי אמר ליה מאי חסרתין או דלמא מצי אמר דהא

זה לא נהנה, שכן כל מקום ששוכן אינו נותן שבר מפני שהוא חשוב ונשוא פנים בלא שכירות, והוא לא חיסר שאינה עומדת לשכירות. חצר דקיימי לאגורא וגברא דעביד למיגר אביעא להו. (ב) ע' לקמן דף ג. דמנח רבינו וש אומרים כיון דנחא תחא הוא הלמא כותיה.

עין משפט
נר מצוה

לב א מיי פ"ג מהלכות מוקי עין מן טו"ש ח"מ ס"ג טע"ה פ"ה: **לג ב ג מיי** שם הלכה י ועי' כ"מ שמאריך טו"ש שם טע"ה יא: **לד ד מיי** שם הלכה ד ועי' בהשגות וזמ"מ טו"ש שם טע"ה י: **לה ה מיי** שם טע"ה כ"ה: **לו ו מיי** שם הלכה ג טו"ש שם טע"ה ז: **לז ז ח ט מיי** שם הלכה ז ט טור טע"ה שם טע"ה ח:

רבינו הגנאל (המשך)

ר' יודא לא איפשטא, ודינה כדן תיקו. מתני'. אבל כסות או כלים משלם חזבי נוק. חלקו רב ושמואל ביטא דמתני' דקתיי אבל ברשות הרבים פטור. רב אמ' אכולהו, פירות וירקות כסות וכלים כולל דינם שוה, ברשות הרבים פטור. מאי טעמ', כי זה שהניח כליו וכסותו ברשות הרבים שינה, שאין דרך בני אדם להניחם ברובים. באת בהבמה ושנית ואכלתן שלא כדרך הבהמות, פטורה. ושמואל אמ' אין שן רגל פטורין ברשות הרבי' אלא בפירות וירקות שכן דרכן, אבל אכלה כסות וכלים כדן ריינינן ליה שהוא שינוי וחיוב ברשות הרבים. קיימי לן כשמואל (א), ולא עבד אלא ר' יוחנן קאי כותיה. ואע"פ דריש לקיש קאי כרב, דבריו דחויין הן. אבל בשתי פרות ברשו' הרבי' אחת רבוצה ואחת מהלכת, בעטה מהלכת ברבוצה פטורה, רבוצה במהלכת חיבת, קימי לן כותיה, דהא ר' יוחנן מודה ליה. ומפרש, כסות וכלים כעבד איניש דמנח ברשו' הרבי' ומיתפח, והמניח אין אומ' ששינה, שכנו זה אינו שינוי. בהמה לא אורחה למרביץ ברשות היחיד, ורבא נמי, דהוא ברהא, מחייב אפי' בעידי מהלכת ברבוצה דרביעין לומר לקמן, פ"ט ואם נהנת משלמת מה שנתנה, וכמו, רבא אמ' דמי פטור, תניא כותיה, ר' שבע' אומ' אינה משלם אלא דמי עמיר לבבו. רבא אמ' דמי שעורין בולל. תניא כותיה, ר' שבע' אומ' חותיה כיצד משלמת מה שהנתנה, אכלה קב או קביים רוצה להאכיל לבהמתו דבר הראוי לה אע"פ שאינו רגיל לפיכך אכלה חטאי או דבר רע לה חטאי ירושלמי רב אמ' אכלה שעורין משלם (וכן בתיבא) [וכן] דתניא כתיביוהו, ורבה רבו שולבא, קימי לן כותיה, אהא דמי ליה רב הסדא לרמי לא הוה גבן באורחא כו', דברין גבן באורחא ליה חצר דלא קימי לאגרא וגברא דלא עביד למיגר, פטור. דהא